

Sygn. akt VI Ka 462/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Barbara Żukowska Sędziowie SO Tomasz Skowron

SR del. do SO Beata Chojnacka Kucharska (spr.)

Protokolant Konrad Woźniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Z. J.

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 roku

sprawy **T. B.** ur. (...) w L.

s. C., J. z domu S.

oskarżonego z art. 244 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze

z dnia 29 czerwca 2015 r. sygn. akt II K 86/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonego T. B.,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. 420 złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym oraz 96,60 złotych tytułem zwrotu podatku od towarów i usług,

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 462/15

UZASADNIENIE

T. B. został oskarżony o to, że:

w dniu 10 października 2014r. o godz. 17.35 w J., woj. (...), kierował pojazdem mechanicznym marki F. (...) o nr rej. (...) pomimo obowiązującego zakazu prowadzenia pojazdów kategorii: A +B +C +E +T wydanym przez Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze sygn. akt VI Ka 189/14 na okres od 20 maja 2014r. do 20 maja 2016r. tj. na okres 24 miesięcy tj. o czyn z art. 244 k.k.,

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze wyrokiem z dnia 29 czerwca 2015r. w sprawie o sygn. akt II K 86/15:

1. uznał oskarżonego T. B. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu tj. występku z art. 244 k.k. i za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

2. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu T. B. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w sprawie w dniach 10 i 11 października 2014r.,

3. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego z urzędu kwotę 531,36 zł.,

4. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego T. B. od ponoszenia kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym nie zgodził się oskarżony T. B. i działając poprzez swego obrońcę zaskarżył wyrok w części dotyczącej kary zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na uznaniu, iż brak jest w przedmiotowej sprawie przesłanek przemawiających za zastosowaniem wobec oskarżonego warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, podczas gdy warunki osobiste oskarżonego wskazują, że wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary, w szczególności uczyni zadość funkcji prewencyjnej, a nadto może odegrać właściwą rolę wychowawczą,

2. rażąco niewspółmierność kary poprzez wymierzenie jej w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy głęboki żal oskarżonego odnoszony do zaistniałego zdarzenia oraz złożenie szerokich, kompletnych, spójnych, logicznych i wyczerpujących wyjaśnień, które stały się podstawą do poczynienia ustaleń faktycznych wskazują, że orzeczona względem oskarżonego kara pozbawienia wolności nie koresponduje należycie z okolicznościami łagodzącymi, które wystąpiły w sprawie.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności w wymiarze 4 miesięcy na okres próby wynoszący 2 lata lub warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Dokonując analizy zebranych w sprawie dowodów, a następnie ujawnionych w trakcie przewodu sądowego, Sąd Okręgowy nie dopatrzył się nieprawidłowości w ocenie dowodów dokonanej przez Sąd meriti. Analiza całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie pozwala na przyjęcie, iż Sąd Rejonowy w sposób wystarczający i pełny zebrał dowody, na ich podstawie, po dokonaniu oceny dowodów, prawidłowo ustalił stan faktyczny nie naruszając zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w treści art. 7 kpk. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Rejonowy była poprzedzona ujawnieniem całokształtu okoliczności w sposób podyktowany zasadą prawdy materialnej, stanowiła wynik rozważenia wszelkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego T. B., zaś okoliczności zostały rozważone z uwzględnieniem wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i reguł prawidłowego rozumowania. Powyższe daje zatem pełne podstawy do podzielenia stanowiska Sądu I instancji w zakresie ustalonego stanu faktycznego, a następnie przypisania oskarżonemu popełnienia przestępstwa wypełniającego znamiona z art. 244 k.k., w tym zakwestionowania prezentowanej przez oskarżonego wersji co do przyczyn podjęcia decyzji o kierowaniu samochodem. W pisemnym uzasadnieniu wyroku sporządzonym ze starannością i dbałością o uwzględnienie i analizę wszelkich faktów istotnych w sprawie, Sąd Rejonowy poddał wszechstronnej analizie zebrane dowody i w sposób w pełni przekonujący przedstawił, na jakich przesłankach faktycznych i prawnych oparł swoje przekonanie odnośnie wiarygodności tych dowodów, które włączył do podstawy faktycznej wyroku i niewiarygodności dowodów w postaci zeznań świadków P. B. i D. M. oraz wyjaśnień oskarżonego, w zakresie odnoszącym się do powodów podjęcia przez oskarżonego decyzji o kierowaniu samochodem. Sąd Rejonowy dokonując oceny wyjaśnień oskarżonego słusznie zwrócił uwagę na rozbieżności w jego relacji z zeznaniami świadka D. M., przy czym zasadnie podniósł, że obie wersje wzajemnie się wykluczają, co już dawało podstawy do podważenia wiarygodności wyjaśnień oskarżonego w części dotyczącej motywów jego działania. Zasadnie także wskazał na

nieracjonalność w zachowaniu oskarżonego, a także inne alternatywne i zarazem proste sposoby rozwiązania problemu dojazdu do miejsca zamieszkania, które jednak nie zostały podjęte przez oskarżonego. Słusznie także Sąd I instancji zwrócił uwagę na to, że po zatrzymaniu oskarżonego do kontroli drogowej, oskarżony i jego żona P. B. nie mieli żadnego problemu w tym, by zorganizować przyjazd na miejsce kontroli nie jednego, a dwóch kierowców - ich znajomych, a miało to miejsce po upływie krótkiego czasu od podjęcia przez oskarżonego decyzji o kierowaniu samochodem. W tych okolicznościach Sąd I instancji był w pełni uprawniony do podważenia wiarygodności zeznań świadka P. B. i wyjaśnień oskarżonego T. B. w zakresie okoliczności, w jakich doszło do kierowania samochodem przez oskarżonego mimo orzeczonego sądowego zakazu. Ocena wskazanych dowodów i wyrażone na jej podstawie wnioski nie wykraczają poza granice ocen zakreślonych treścią art. 7 k.p.k. i zasługują na pełną aprobatę Sądu Odwoławczego. Apelujący nie przedstawił żadnych okoliczności, które ocenę tę nakazywałyby uznać za dowolną, nielogiczną, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego lub chociażby poddałyby w wątpliwość prawidłowość tak dokonanej oceny dowodów. W świetle powyższego jako oczywiście niezasadny jawi się zarzut obrońcy oskarżonego co do prawidłowości rozstrzygnięcia o karze w kontekście zarzutu sformułowanego jako błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, a mającego wpływ na treść wyroku przez przyjęcie, że wobec oskarżonego nie zachodzą przesłanki do zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Faktycznie jest to zarzut rażącej niewspółmierności kary poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Skarżący nie wskazał bowiem na żadne okoliczności, które zostały przez Sąd Rejonowy pominięte przy wymiarze kary i ocenie istnienia pozytywnej prognozy kryminologicznej, a jedynie zakwestionował prawidłowość oceny tych okoliczności przywołanych przez Sąd w uzasadnieniu wyroku. Zarzut rażącej niewspółmierności kary jest uzasadniony tylko wówczas, gdy kara jest niewspółmierna do czynu w stopniu nie dającym się zaakceptować. Tymczasem orzeczona wobec oskarżonego kara nie może być uznana za rażąco surową. Sąd Rejonowy wymierzając karę uwzględnił w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia czynu, jak i osobowość oskarżonego, okoliczności rzutujące na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz okoliczności rzutujące na stopień winy. Zważywszy na wymiar kary już choćby tylko przez pryzmat ustawowego zagrożenia karą, tak ukształtowana kara z pewnością nie może być uznana za rażąco surową. Okoliczność, że oskarżony przyznał się do kierowania samochodem mimo świadomości orzeczonego przez Sąd zakazu, w sytuacji zatrzymania oskarżonego podczas kierowania samochodem, nie ma istotnego znaczenia dla wymiaru kary. Nie można przy tym pominąć faktu, że wskazane przez oskarżonego motywy, jakimi się kierował przy kierowaniu samochodem, zostały jak najbardziej słusznie zakwestionowane przez Sąd Rejonowy, co w konsekwencji podważa szczerą wyrażoną przez oskarżonego skruchę i żalu, tak mocno akcentowanego w apelacji, a co miałyby wpływać na wymiar kary. Sąd Odwoławczy w pełni podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż wobec oskarżonego nie istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna pozwalająca na orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Oskarżony wchodził już kilkakrotnie w konflikt z prawem, przy czym wyrokiem z dnia 9 października 2012 r. był karany za przestępstwo podobne do poddanego pod osąd Sądu. Wówczas została wobec oskarżonego orzeczona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Kolejny wyrok skazujący zapadł w dniu 13 grudnia 2013r. i tym wyrokiem orzeczono już karę bezwzględną pozbawienia wolności. Mimo to oskarżony ponownie wszedł w konflikt z prawem: w czasie warunkowego zawieszenia wykonania kary za przestępstwo podobne i kilka miesięcy po uprawomocnieniu się wyroku z dnia 13 grudnia 2013r. za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. oraz na krótko po uzyskaniu zgody na odbycie kary pozbawienia wolności orzeczonej tym wyrokiem w systemie dozoru elektronicznego. Oznacza to, że uprzednie skazania, orzeczone kary, nie były dostateczną przestrożą dla oskarżonego, skoro dość szybko wrócił na drogę przestępstwa. Świadczy to w sposób oczywisty o negatywnej postawie oskarżonego i lekceważącym stosunku do norm prawnych. Należało zatem w pełni zaaprobować rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego polegające na ustaleniu braku podstaw do orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W świetle powyższego w pełni uprawnione jest twierdzenie, że warunkowe zawieszenie wykonania kary nie zapobiegnie powrotowi oskarżonego do przestępstwa. Wbrew twierdzeniom skarżącego nie można twierdzić, że cele kary w zakresie prewencji indywidualnej zostały zdominowane w procesie wymiaru kary przez cele ogólnoprewencyjne. Przeczą temu w sposób oczywisty okoliczności uwzględnione przez Sąd Rejonowy przy wymiarze kary, czemu Sąd dał wyraz w pisemnych motywach wyroku tj. m.in. stopień społecznej szkodliwości czynu, stopień zawinięcia, dotychczasowy styl życia oskarżonego, jego uprzednia karalność, brak zmiany w zachowaniu mimo orzekanych kar, w tym kary bezwzględnej pozbawienia wolności. Choć cele ogólnoprewencyjne oczywiście nie mają

charakteru dominującego przy doborze stosownej relacji karej, to mają wpływ na kształtowanie wymiaru kary i w tym procesie nie mogą być pomijane. Stąd też zasadnie i ta kwestia była przedmiotem oceny przez Sąd Rejonowy, pozostając w zgodzie z zasadami i dyrektywami sądowego wymiaru kary.

W ustalonym stanie faktycznym wątpliwości nie może budzić rozstrzygnięcie w przedmiocie zaliczenia na poczet kary okresu zatrzymania oskarżonego w sprawie, ani rozstrzygnięcie dotyczące zasądzenia od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu przez obrońcę z urzędu, które nie zostały opłacone i orzeczenie w przedmiocie kosztów sądowych.

Kierując się powyższymi motywami i nie znajdując w apelacji obrońcy oskarżonego jakichkolwiek przekonujących argumentów, które mogłyby podważyć słuszność decyzji Sądu I instancji o orzeczeniu kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, uznając bezzasadność zarzutów apelacyjnych, Sąd Okręgowy, stosownie do art. 437 § 1 k.p.k. jako prawidłowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wobec tego, że oskarżony korzystał w postępowaniu odwoławczym z pomocy prawnej obrońcy z urzędu, a koszty obrony nie zostały opłacone, zasadnym było zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy kosztów udzielonej obrony z urzędu w oparciu o art. 29 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o advokaturze w związku z § 14 ust. 2 pkt 4 oraz § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Z uwagi na charakter rozstrzygnięcia Sądu Odwoławczego tj. nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez obrońcę oskarżonego, aktualizuje się norma art. 636 § 1 k.p.k. nakazująca zasądzić od oskarżonego koszty procesu za postępowanie odwoławcze. Zważywszy jednak na sytuację finansową oskarżonego, wysokość uzyskiwanych dochodów i to, że oskarżony ma na utrzymaniu dziecko, należało stwierdzić, że oskarżony nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, które zgodnie z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., zostały przejęte w całości na rachunek Skarbu Państwa.

Tomasz Skowron Barbara Żukowska Beata Chojnacka Ku